

Megjelent a SZABADSÁG c. újság 2002. augusztus 26. számában

* * *

Utánnymás a Szabadság c. lap 2002. július 3.-i számából

Emberek a szórványért

Hét év pergett le az idő fonalán, amióta 1995-ben elhatározás született: „Elindulok és ódon templomok falai között, féltve őrzött egyházak ládáiban számbavételt végzek, hogy kultúránk gyökerei ne essenek a tudatlanság és a nemtörődés áldozatává.” Eddig 28 református szórvány-gyülekezetet sikerült felkeresni, megírni történetüket, és kihangsúlyozni, mit tegyünk, hogy az erdélyi Mezőség, (amelyet Makkai Sándor Holttengernek nevezett) és a Szamos menti dombság egyre fogyó református gyülekezetei őrizték őseik örökségét.

Megszületett az Egyházi és szórványmúzeum gondolata, amely a helyi történeti-népművészeti értékek gyűjtésén túl felvállalja a szórvány-gyülekezetek kallódó értékeinek összegyűjtését, megmentését is. Ekkor ígéretet is tettem. Ha megépítjük a múzeumot, alapítványunk tagjai adományokkal segíteni fognak a göci református templom megjavításában. 2001 júliusában befejeződött az ördöngösfüzesi Egyházi és szórvány múzeum építése és felavatása. Ezután hozzáláttunk az adományok gyűjtéséhez. Milyen jó, hogy ekkor egy távlati terv is megszületett: a göci templom megjavítása után egy másik romos templom „Tanútemplommá” tételén fogunk dolgozni.

Gondolom, sok olvasót meghat alapítványunk egyik tagjának lélekhez szóló kijelentése az adomány átadásakor: „Azért adom, hogy szóljanak tovább a harangok, és a szétszórt sorsú embereket visszahívják.” Egy másik alapítványi tagunk ezt mondta: „Köszönöm, hogy adományt kértél, mert ezáltal alkalmat adtál a jócselekedetre.” De ne maradjon ki ez írásból annak az alapítványi tagunknak a szép gondolata sem, aki a következőket mondta: „Szívesen adakozom, hogy a göci templom maradjon meg «tanútemplomnak.» Így aztán a Holttengernek ez a kis szigete is hirdetni fogja, hogy a Kard és kaszából ismert tájon, a Felső-tó vidékén valamikor népes református gyülekezet élt.”

Tegyünk tehát az elárvult, romos templomokért, hogy még szóljanak harangjaik, és hívják haza a szétszórt sorsú embereket.

Így bebizonyítjuk, hogy apáink drága örökségét veszni, pusztulni nem engedjük. Ezt bizonyították be az ördöngösfüzesi Szülőfalum alapítvány tagjai idén július 16-án, amikor Göcre és Cegébe látogattak, hogy átadják a göci református templom javítására szánt adományt.

Göcön a református egyházért mindent megtevő **Szabó István** bácsi és **Szabó Irma** néni fogadta a vendégeket. Fogadás után az első utunk a domboldalon lévő templomhoz vezetett. Örömmel vettük tudomásul, hogy a templom hajójából már nem lehet a csillagokig látni. A tetőzet elkészült, tehát a templom nem ázik be, s remény van, hogy romos állapotából új ruhába öltözik, és így még évszázadokon át állni fogja a viharokat.

A templomban ismertettem annak történetét. Kihangsúlyoztam, hogy „tanú-templomként” akarjuk megőrizni az erdélyi Mezőségnek - a *Holttengernek* - ezt a mindössze négy ember lelki hajlékául szolgáló műemléktemplomát. Múzeumunk vezetősége gondozásba veszi, és nem engedi, hogy e kis sziget körül mélyüljön a tenger. Felszólalt *Teutsch György* ny. tanár is, a szórvány iránti felelősséget, az összetartást és a család magatartásának fontosságát hangsúlyozta.

A nagy feladatok megértésével és azok megvalósításának célkitűzésével ment át kis csapatunk a cegei templomba, ahol Szabó László lelkipásztor hirdetett ígét. Az istentisztelet végén ismertettem jövetelünk célját, és átadtam a 7.245.000 lej adományt, amelyet meghatottan vett át Szabó László lelkipásztor és Szabó István bácsi. Végül gazdag kultúrműsorban gyönyörködhetek a jelenlévők. Vallásos énekek, Reményik Sándor, Wass Albert és Kányádi Sándor versei hangzottak el. Dicséret illeti Teutsch Ildikót, Láposi Fercsit, Kisláposi Sándort és a lelkes ördöngösfüzesi dalárda jelenlévő tagjait.

A végén valamennyien kértük Istent, adjon erőt, hogy lélektől lélekig építsük tovább a hidat.

Az idén február 16-án megnyílt ördöngösfüzesi Egyházi és szórványmúzeum keretében tovább dolgozunk nap mint nap egyházunkért és a szórvány-gyülekezetekért. Mindenkit szeretettel várunk. A kedves látogatók győződjenek meg munkánkról, terveinkről és lelkük gazdagságából fakadó javaslatokkal segítsenek a kiválasztott út bejárásához, együtt dolgozva egyházunkért, népünkért.

* * *

Milyen utcában lakom?

Avedik utca - A Fővárosi Közmunkák Tanácsa 1938-ban a Gárdonyi Géza út és az Endrődi Sándor utca közötti 6 méter széles, névtelen utcát az Avedik örmény eredetű család több neves tagjának emlékére keresztelte el.

A család egyik legnevezetesebb tagja **Avedik Félix** (1888-1949) jogász, a budapesti központi járásbíró-ság elnöke volt. A „Büntetőjog”, „A büntetőbíráskodás” című jogi művein kívül több könyve jelent meg az örményekről. Festőművészként kiállításai is voltak.

Avedik Gábor (1751-1827) számos műve közül nevezetes az örmény nyelvtan, az örmények legnehezebben megérthető írójának, Nareki Szent Gergelynek ismertetése (két kötet), Szent Pál leveleinek kommentárja (három kötet).

Avedik Lukács (1847-1909) egyháztudós volt, akinek több műve jelent meg az örményekről.

Ismert még **Avedik István** orvostanár, aki Újvidéken működött. - A család régebben Avédik, Ávédik alakban is írta nevét.

Budai Polgár 2002/12. szám (június)
Székely Imre

* * *

Szomorújelentések

Vákár Tibor

1908-2002

magyar királyi tüzér főhadnagy, Gyergyószentmiklós díszpolgára, Ybl-, Podmaniczky-, Budapest-díjas építészmérnök, a Műegyetem egykori tanára, a Magyar Építészek Szövetségének tagja, a Francia Építészek és Grafikusok Szövetségének örökös tagja, a Magyar Mérnökök és Építészek Világszövetségének tagja, az ICOMOS Magyar Tagozatának tagja, a FŐTI, VÁTI, BUVÁTI főmérnöke, a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjének tulajdonosa

2002. július 8-án életének 95. esztendejében átadta lelkét Teremtőjének.

Július 18-án a Farkasréti temetőben katolikus szertartás szerint felesége, leánya, fia és menyje, rokonai, valamint barátai és tisztelői helyezték örök nyugalomra.

*

Dávid Attila

(1967-2002)

képzőművész, a Miskolci Nemzeti Színház díszlettervezője, a Budavári Lengyel Kisebbségi Önkormányzat képviselője 2002 július 24-én, életének 36-ik esztendejében elhunyt.

A Farkasréti Temetőben leánya, Janka és édesanyja, valamint szülei, nagyanyja, testvérei, családja és barátai a katolikus szertartás szerint helyezték örök nyugalomra.

Az eltávozottak emlékét közösségünk megőrzi.

* * *

Vákár Tibor építész-festő búcsúztató köszöntése,